

§ 40

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin ym. valtuustoaloitteesta koskien perhetyön tuomista päiväkoteihin

HEL 2018-012502 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Emma Karin ja 22 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien perhetyön tuomista päiväkoteihin:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää oikea-aikaisia ja helposti saatavia perhepalveluja tärkeänä tekijänä lasten syrjäytymisen sekä perheiden ongelmien ehkäisemisessä. Helsinkiläisille lapsiperheille on tarjolla monenlaisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja, joiden tavoitteena on vahvistaa perheen voimavaroja ja parantaa vuorovaikutusta sekä tukea perheen hyvinvointia.

Perheiden palveluja kootaan perhekeskuksiin, jotka ovat kaikkien lapsiperheiden saatavilla. Kotiin vietävät palvelut, kuten lapsiperheiden sosiaaliohjaus ja lapsiperheiden kotipalvelu ovat ensisijaisia matalan kynnyksen palvelumuotoja. Neuvoloissa on vahva osaaminen palveluohjauksesta. Neuvola päiväkodissa -toimintamalli tarjoaa tukea lapsen kehitykseen ja kasvuun moniammatillisena kokonaisuutena.

Lapsiperheitä varten on tänä vuonna avattu sähköinen yhteydenotkanava, Tarvitsen apua -nappi, www.hel.fi/perheentuki -sivustolla, mikä on käytettävissä ympärivuorokautisesti.

Perhekeskuksen neuvolatiimi toimii yhtenä yhteistyömuotona varhaiskasvatuksen, sosiaaliohjauksen ja kotipalvelun välillä. Näiden palvelujen tarkoituksena on madaltaa kynnystä hakea apua sekä löytää perheet, jotka ovat jääneet palvelujärjestelmän ulkopuolelle.

Sosiaalihuoltolain (130/2014) 16 pykälän mukainen sosiaaliohjaus ja 18 pykälän mukainen perhetyö ovat eri palveluja. Helsingissä toimiva lapsiperheiden sosiaaliohjauksen yksikkö on valtakunnallisesti ainutlaatuisen ja se vastaa tuen ja palvelun tarpeeseen, josta julkisessa keskustelussa käytetään usein termiä perhetyö. Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen yksiköstä alle kouluikäisten ja pienten lasten vanhemmilla on mahdollisuus saada tukea, ohjausta ja neuvontaa erilaisissa elämäntilanteissa. Perhe voi hakeutua palveluun itse. Neuvolan ja varhaiskasvatuksen henkilökunnalla on kuitenkin keskeinen rooli palveluun ohjauksessa. Sosiaaliohjaaja tapaa perheitä pääsääntöisesti heidän koto-

naan, mutta voi tarvittaessa jalkautua vaikkapa päiväkotiin. Perheet hyötyvät ensisijaisesti siitä, että palvelut tuodaan kotiin. Perheet antavat jatkuvasti positiivista palautetta siitä, että sosiaaliohjaus toimii joustavasti asiakkaiden tarpeiden mukaan.

Perhetyötä annetaan erityistä tukea tarvitsevan lapsen tai nuoren terveyden ja kehityksen turvaamiseksi. Erityisen tuen palvelun tarve arvioidaan perhekeskuksen lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen yksikössä. Palvelutarpeen arviointiin perhe voi hakeutua itsenäisesti tai perhe voi tehdä yhdessä varhaiskasvatuksen henkilökunnan kanssa pyynnön sosiaalihuoltolain mukaisen palvelutarpeen arvioimiseksi (yhteydenotto tuen tarpeen selvittämiseksi).

Helsingin päiväkodeissa työskentelevien varhaiskasvatuksen ammattilaisten osaamista huolen tunnistamisessa, puheeksi ottamisessa sekä palveluihin ohjaamisessa tullaan vahvistamaan. Varhaiskasvatuksen ja sosiaali- ja terveydenhuollon välille luodaan parhaillaan toimintamallia riskiryhmien etsimiseksi ja tunnistamiseksi nykyistä paremmin, mukaan lukien työntekijöiden ja esimiesten koulutus. Toteutuksessa hyödynnetään jo käytössä olevia tunnistamisen malleja ja valtakunnallisia näyttöön perustuvia malleja.

Yhteistyötä yli toimialojen voidaan toteuttaa arvioimalla yhdessä perheen avun tarvetta ja näin yhteistyössä tukea perhettä ja lasta hänen kehitysympäristössään. Osallistavaa työtä tulee vahvistaa palvelujärjestelmässämme. Se edellyttää ammattilaisten, lapsen ja hänen huoltajiensa välistä vastavuoroista ja avointa keskustelua. Yhdessä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja varhaiskasvatuksen kanssa ollaan vahvistamassa ennalta ehkäisevää työtä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyömuotona, etsimässä uusia yhteistyön tapoja sekä lisäämässä palveluohjausta ja tiedotusta lapsiperheiden sosiaaliohjauksesta. Kokeiluja aloitetaan Koillis-Helsingissä alueellisen varhaiskasvatuksen ja lapsiperheiden sosiaaliohjauksen yhteistyönä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Varhaiskasvatuksen ammattilaisten osaamisen vahvistaminen huolen tunnistamiseksi ja puheeksi ottamiseksi sekä palveluohjauksellisen osaamisen lisääminen mahdollistavat vaikuttavamman palvelun tuottamisen. Lisäksi se parantaa työntekijän tunnetta oman työn hallinnasta. Perheet hyötyvät riittävän ajoissa saadusta tuesta, mikä ennaltaehkäisee ongelmien kasaantumista ja tukee lapsen terveyttä ja kehitystä.

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

12.03.2019

Vastaehdotus:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia loppuun: "Tässä yhteydessä pilotoidaan hanketta, jossa sosiaaliohjausta vahvistetaan myös osaksi päiväkotien arkea yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa."

Kannattaja: jäsen Antti Vainionpää

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 8

Mukhtar Abib, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Sakari Männikkö, Sanna-Mari Oranen, Matias Pajula, Karita Toijonen

Ei-äännet: 4

Heidi Ahola, Kati Juva, Tuomas Tuure, Antti Vainionpää

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Meri Haahtela

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 4 (poissa 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Kari Emma Aloite Kvsto 28112018 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

12.03.2019

Asia/5

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin tekemään valtuustoaloitteeseen 31.3.2019 mennessä. Lausuntoa on pyydetty myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Kari Emma Aloite Kvsto 28112018 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano